

Uddannelsesordning for uddannelsen til

Laboratorietandtekniker

Udstedelsesdato: 30/06/2008.

Udstedt af Tandteknikerfagets Faglige Udvalg i henhold til bekendtgørelse nr. 151 af 04/03/2008 om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang produktion og udvikling.

Det følgende relaterer sig til ovennævnte uddannelsesbekendtgørelses bilag 10

Til afsnit 1 – Uddannelsens formål og opdeling

Der er ingen tilføjelser til bekendtgørelsens beskrivelse af uddannelsens formål og opdeling.

Til afsnit 2 – Uddannelsens varighed og struktur m.v.

Det nævnte forløb kan indledes med et supplerende kursus efter erhvervsuddannelseslovens § 16, der har til formål, at eleven på grundlag af forudgående uddannelse og erhvervs erfaring opnår kompetencer mindst svarende til grundforløbet. Skolen foretager afklaring af elevens praktiske og teoretiske kvalifikationer med henblik på afgørelse om godskrivning (merit) i uddannelsesforløbet.

For elever med uddannelsesaftale er kurset omfattet af uddannelsesaftalen.

Vejledende plan for gennemførelse af uddannelsen

Grund forløb	Hovedforløb Trin 1						Trin 2			
	Praktik	Skole	Praktik	Skole	Praktik	Skole	Praktik	Skole	Praktik	Skole
20 uger	Ca.26 uger	10 uger	Ca.26 uger	20 uger	Ca.28 uger	20 uger	Ca.18 uger	10 uger	Ca.14 uger	10 uger

Til afsnit 3 – Særlige kompetencemål forud for skoleundervisningen i hovedforløbet

Eleverne skal have bestået grundforløbsprøven jf. pkt.3.2 samt opfylde særlige kompetencemål for at påbegynde uddannelsens hovedforløb, jf. pkt. 3.1

Til afsnit 4 – kompetencemål for hovedforløbet

Den anbefalede model for uddannelsens struktur bygger på, at kompetencemålene for hovedforløbet opnås ved at uddannelsens grundfag, områdefag, valgfrie specialefag og valgfag samt praktikmål ud fra pædagogiske overvejelser fordeles og gennemføres i en helhedsorienteret tilrettelæggelse, der kombinerer teori og praktiske øvelser under hovedforløbets skoleophold og praktikophold.

Eleven kan vælge at bruge valgfag til supplerende undervisning for at opnå et fags mål. Valgfag kan også anvendes til supplerende undervisning i fx grundfag, til opnåelse af niveau F eller højere niveau. Eleven kan herefter vælge at aflægge eksamen i faget.

Det fremgår af de følgende oversigtsskemaer, hvilke skolefag og praktikmål, der indgår i uddannelsen, herunder hvilket eller hvilke kompetencemål, det pågældende fag/praktikmål understøtter.

Nærmere beskrivelse af indholdet af de enkelte skolefag og praktikmål findes sidst i denne uddannelsesordning. For så vidt angår de grundfag, der indgår i uddannelsen, kan der ses en supplerende beskrivelse af mål og øvrige rammer i Bekendtgørelse om grundfag, som kan findes i Retsinformation.

Tabel 1 - Fagenes bidrag til kompetencemålene - skoledelen af hovedforløbet

Faget bidrager til følgende kompetencemål.	Fagnavn	Præstationsstandard for faget	Vejledende tid	Trin 1 Basis-tandtekniker	Trin 2 Laboratorie-tandtekniker
	Grundfag		6 uger		
25	Iværksætter og innovation	F	1	X	
27	Tysk	F	2	X	
26	Dansk	F	2	X	
1,2,4	Psykologi	Udenfor niveau	1	X	
	Områdefag		39 uger		
1,5,6,7,8,9, 28	Teorianvendelse i aftagelig protetik	Rutineret	4	X	
5,10, 16	Anatomi	Rutineret	1	X	
12,13,20	Helproteser inklusive immidiatproteser	Rutineret	8,5	X	
5,13,14,15,24	Partielle proteser	Rutineret	3,5	X	
5,10, 16,17,18	Tandmorfologi og tandmodellering	Rutineret	5	X	
1,6,7,9	Teorianvendelse i fast protetik	Rutineret	3	X	
5,13,23	Enkle kroner	Rutineret	5,5	X	
5,13,23	Metalkeramik-kroner	Rutineret	3,5	X	
22	Farvelære	Rutineret	1,5	X	
2,3	Ergonomi	Rutineret	1	X	
2	Arbejds miljø	Rutineret	1,5	X	
4	Arbejdsmarkedsforhold og samarbejde	Rutineret	1	X	

	Specialefag				
	Valgfri specialefag *)	Præstationsstandard for faget	20 uger		
	Specialet Laboratorietandtekniker				
32	Helproteser, balanceret artikulation og hybridproteser	Avanceret	5		X
30,37	Partielle proteser og attachments	Avanceret	5		X
31	Tandregulering	Avanceret	5		X
34	Ototeknik	Avanceret	5		X
35	Metal-keramikbroer	Avanceret	5		X
36	Metal/plastkroner og broer	Avanceret	5		X
38	Fuldkeramiske indlæg, facader og kroner	Avanceret	5		X
37	Attachmentkonstruktioner	Avanceret	5		X
39	Suprastrukturer ved implantologi	Avanceret	5		X
40	Specielle kronetyper	Avanceret	5		X
33	Aftryktagning, teori og praksis	Rutineret	5		X
	Valgfag		5 uger	X	

*) der vælges 4 blandt de valgfrie specialefag

Tabel 2 Praktikuddannelsens bidrag til kompetencemålene

Aktiviteten bidrager til følgende kompetencemål	Praktikmål	Trin 1 Basis tandtekniker	Trin 2 Laboratorietand tekniker
11, 12, 13, 14, 15, 20, 24, 28, 30	Proteser	X	X
18, 19, 35, 36,38	Kroner og broer	X	X
40	Specielle kronetyper		X
29	Tandregulering		X
37	Attachmentkonstruktioner		X
39	Suprastrukturer ved implantologi		X
34	Ototeknik		X
33	Aftrykstagning		X

Til afsnit 5 – Tilrettelæggelse af skoleundervisningen og praktikuddannelsen

Skoleundervisningen

Undervisningen skal gennem hele uddannelsen tilrettelægges, så:

- der gives eleven forudsætninger for personlig udvikling i henhold til kompetencemålene, så eleven både selvstændigt og i gruppesammenhænge møder personligt udviklende problemstillinger
- alle fag i uddannelsen og temaer i skoleforløbene varieres, så de anvendte metoder står i forhold til mål og indhold, og eleven i videst muligt omfang aktiveres og gøres medansvarlig for undervisningen.
- undervisningen i videst muligt omfang afspejler de arbejdsfunktioner og den teknologianvendelse, der er karakteristisk for uddannelsesområdet samt afspejler udviklingen i erhvervet

Undervisningen skal give indsigt i og forståelse af miljømæssige forhold, herunder håndtering af miljømæssige problemstillinger i forbindelse med materialeanvendelse. Undervisningen bør i vid udstrækning gennemføres helhedsorienteret, så eleverne oplever, at der er sammenhæng mellem de teoretiske og praktiske emner.

Skoleundervisningen planlægges og gennemføres i videst muligt omfang integreret i temaer eller projekter, der kombinerer teori og praktiske øvelser på hensigtsmæssig vis.

Praktikuddannelsen

Uddannelsen i virksomheden tilrettelægges, så skoleundervisning og praktikuddannelse supplerer hinanden, så eleven videreudvikler de færdigheder og rutiner, der er undervist i, i den forudgående skoleperiode.

I praktikuddannelsen skal eleven have arbejdsopgaver af stigende sværhedsgrad og selvstændighed og beskæftiges med de i erhvervet forekommende arbejdsmetoder, discipliner og værktøjer. Der skal opnås tilstrækkelig rutine til, at eleven efter endt uddannelse kan påtage sig at udføre arbejde som basistandtekniker eller som laboratorietandtekniker. Eleven skal selvstændigt og i samarbejde med andre i praktikuddannelsen planlægge relevante arbejdsopgaver og indgå i samarbejde med de øvrige ansatte.

Ved forskellige forekommende arbejdsopgaver skal eleven have mulighed for at vælge korrekte og rationelle arbejdsmetoder samt oplæres i at kvalitetsbedømme eget arbejde.

Eleven skal i praktikperioden have adgang til den for laboratorietandteknikerområdet anvendte lovgivning, regler, normer, anvisninger og faglitteratur og forstå nødvendigheden af, at de regler, der gælder i virksomheden vedrørende personlig sikkerhed og anvendelse af værktøj, udstyr og maskiner, bliver overholdt.

I praktikvirksomheden afholdes under hele uddannelsesforløbet jævnlige uddannelsessamtaler mellem elev, arbejdsgiver og den eller dem, som er ansvarlige for elevens oplæring. Formålet med uddannelsessamtalerne er at vejlede og motivere eleven for uddannelsen, at sikre, at eleven oplæres i de forskellige arbejdsområder, og at sikre sammenhæng mellem praktik- og skoleperioder.

I praktikperioderne besvarer eleven skriftlige brancherelaterede opgaver, som skolen har stillet. Opgavernes indhold skal i lighed med de praktiske arbejdsopgaver for det enkelte praktikophold sikre, at skoleundervisning og praktikuddannelse supplerer hinanden. Opgaverne skal godkendes jf. 6.2.1

For elever, som kan dokumentere beskæftigelse med tandteknisk arbejde (tillærte) i mindst 6 måneder, afkortes uddannelsen med 15 ugers praktikuddannelse. Skoleundervisningen omfatter grundfag, områdefag, specialefag og valgfag.

Til afsnit 6 – Bedømmelse og beviser mv.

Løbende bedømmelse

Bedømmelse af grundfag følger reglerne herom, jf. grundfagsbekendtgørelsen.

Bedømmelse af valgfag følger reglerne for de pågældende fag, jf. hovedbekendtgørelsen.

Ved afslutningen af et områdefag eller valgfrit specialefag gives en afsluttende karakter. Hvis faget afsluttes med eksamen, er den afsluttende karakter eksamenskarakteren, ellers er det en standpunktskarakter.

Afsluttende bedømmelse

Alle elever gennemfører i sidste skoleperiode på trin 1, jf. pkt. 6.2 en svendeprøve. Prøven består af en skriftlig og en praktisk prøve.

Skolen udarbejder i samråd med det lokale uddannelsesudvalg et opgavesæt til brug ved den skriftlige del af svendeprøven efter uddannelsens trin 1. Opgavesættet består af 100 spørgsmål inden for områdefag.

Der afsættes 1,5 minut pr. spørgsmål til en kort besvarelse. Alle hjælpemidler er tilladt.

Skolen udarbejder i samråd med det lokale uddannelsesudvalg et sæt opgaver til brug ved den praktiske del af svendeprøven efter trin 1. Opgavesættet består af fremstillingsopgaver inden for følgende områdefag:

- Helproteser inklusive immediatproteser
- Partielle proteser
- Tandmorfologi og tandmodellering
- Enkle kroner
- Metalkeramikkroner

Eleven trækker ved almindelig lodtrækning i alt to fremstillingsopgaver. Disse to opgaver skal ligge inden for to forskellige områdefag.

Alle hjælpemidler er tilladt.

Elever, der afslutter med uddannelsens trin 2, laboratorietandtekniker, aflægger en svendeprøve, der finder sted i sidste skoleperiode jf. pkt. 6.3. Prøven består af en skriftlig og en praktisk prøve.

Skolen udarbejder i samråd med det lokale uddannelsesudvalg et opgavesæt til brug ved den skriftlige del af svendeprøven efter uddannelsens trin 2. Opgavesættet består af 100 spørgsmål inden for de valgfrie specialefag. Der afsættes 1,5 minut pr. spørgsmål til en kort besvarelse. Alle hjælpemidler er tilladt.

Skolen udarbejder i samråd med det lokale uddannelsesudvalg et sæt opgaver til brug ved den praktiske del af svendeprøven efter trin 2. Opgavesættet består af fremstillingsopgaver inden for de fire valgfrie specialefag, eleven har gennemført i uddannelsen.

Eleven trækker ved almindelig lodtrækning i alt to fremstillingsopgaver. Disse to opgaver skal ligge inden for to forskellige valgfrie specialefag.

Alle hjælpemidler er tilladt.

Procedurer ved svendeprøver

Senest 6 uger før prøvens afholdelse sender skolen en tidsplan for prøveforløbet til Det Faglige Udvalg. Tidsplanen skal indeholde:

- Dato og tidspunkt for den afsluttende bedømmelse
- Dato og tidspunkt for overrækkelse af diplom
- Navn på den ansvarlige faglærer
- Endvidere:
- Liste over det antal skuemesterhold med anført speciale, der skal deltage

Samtidig sender skolen en elevliste til Det Faglige Udvalg. Elevlisten fra skolen skal indeholde:

- Elevens navn, cpr. nr. og adresse
- Praktikvirksomhed
- Uddannelseslængde
- Speciale

Skolen udarbejder et sæt skriftlige opgaver i samråd med Det Lokale Uddannelsesudvalg. Skolen skal sørge for, at opgaverne opbevares forsvarligt.

Senest 5 uger før prøvens afholdelse udpeger og adviserer Det Faglige Udvalg skuemestre, der kan blive behov for til svendeprøven. Der fremsendes:

- Tidsplan for gennemførelsen af svendeprøven
- Liste over antal elever med påført specialefag
- Honorarskema

Senest 4 uger før prøvens afholdelse meddeler Det Faglige Udvalg skolen og Det Lokale Uddannelsesudvalg, hvilke skuemestre, der er adviseret.

Senest 3 uger før prøvens afholdelse fremsender skolen en detailplan for prøvens praktiske gennemførelse og tidsplan for skuemestrenes eventuelle tilstedeværelse.

Samtidig fremsender skolen svendeprøveopgaverne, både de skriftlige og de praktiske, til skuemestrene. Opgaverne fremsendes anbefalet og skal behandles fortroligt.

Ved svendeprøveafholdelsen, indkalder skolen, når eleverne har trukket opgaverne til de praktiske prøver, de skuemestre, der endeligt skal skue det udførte produkt. SUS informeres om, hvem der bliver indkaldt.

Blandt skuemestreholdet udpeges én skuemester, der har til opgave, at være til stede på skolen en dag under afholdelsen af svendeprøven. Skuemesteren har til opgave at foretage observationer af eksaminandernes holdning til faget dvs. hvordan eksaminanderne håndterer arbejdsmiljøet, både det fysiske, kemiske og det personlige (håndterer værktøj, redskaber og materialer, om nødvendigt anvender personlige værnemidler, bruger ergonomisk hensigtsmæssige arbejdsstillinger). Endvidere observerer skuemesteren prøveforløbet generelt.

Det Lokale Uddannelsesudvalg og skolen kan afholde en afslutning/reception. Det Faglige Udvalg yder tilskud til denne afslutning.

Senest 1 uge efter prøvens afholdelse skal skolen sende det afsluttende skolebevis til SUS.

Skolebevis og afsluttende praktikerklæring

Skolebevis udstedes i henhold til hovedbekendtgørelsen og eksamensbekendtgørelsen, når skoleundervisningen er gennemført og følgende betingelser er opfyldt:

- Skolens samlede bedømmelse af områdefag, skal være mindst 02 og
- for basistandteknikere skal prøven i sidste del af uddannelsen, svendeprøven, være bestået
- for laboratorietandteknikere skal desuden karakteren for hvert af de valgfri specialefag være mindst 02
- den afsluttende prøve for laboratorietandtekniker, svendeprøven, skal være bestået.

Praktikvirksomheden udsteder afsluttende praktikerklæring, når praktiktiden i virksomheden er afsluttet.

Uddannelsesbevis

Ved uddannelsens afslutning, herunder afslutning med trin 1, udsteder Det Faglige Udvalg et uddannelsesbevis til eleven som dokumentation for, at eleven har opnået uddannelsens kompetencemål.

Uddannelsesbeviset udstedes i henhold til bekendtgørelse om erhvervsuddannelser og eksamensbekendtgørelsen, når skolebevis og afsluttende praktikerklæring er udstedt, og for elever på trin 1 og trin 2, når svendeprøven er bestået.

Uddannelsesbeviset sendes til elevens virksomhed.

For elever, der afslutter med trin 1, basistandtekniker, påføres resultatet af den afsluttende prøve, jf. afsnit 6.2. For elever, der afslutter med trin 2, laboratorietandtekniker, påføres resultatet af den afsluttende prøve, svendeprøven, jf. afsnit 6.3.